

in memoriam

Ravijojla - Rava Kolak (1923.-2006.)

Ravijojla Rava Kolak rođena je 1923. god. u Vlasenici. Još kao malo dijete s roditeljima je došla u Mostar, gdje je provela skoro cijeli svoj život. Grad Mostar, njegova povijest, kultura, njegova kulturna baština i njegovi društveni potencijali bili su u centru njezinih interesa tijekom cijelog života. Jednostavno, svoju je veliku ljubav prema sredini, u kojoj je živjela, spojila sa svojom nepresušnom radnom energijom i nastojala cijelim svojim bićem pridonijeti produljenju mostarske kulturne tradicije. Utemeljila je Arhiv Hercegovine zajedno s arhivistom Hrvizjom Hasandedićem. Arhiv-

sku gradu prikupljala je i obradivala kako bi se kasnije mogla prezentirati široj javnosti. Nakon Drugoga svjetskog rata ta je građa bila razbacana po cijelom gradu. Dolaskom Rave Kolak u Arhiv Hercegovine, građa se sustavno počela prikupljati na jedno mjesto. Ta je građa bila zapanjena na starim tavanima, po podrumima, skladištima, koju je Rava spasila od daljnjega propadanja i uništavanja. Bila je u kontaktima s arhivima Beča i Budimpešte da bi uredila i ustrojila Arhiv Hercegovine na europskoj razini.

Nakon utemeljenja Arhiva Hercegovine, Rava odlazi u Muzej Hercegovine gdje utemeljuje Odjel književnosti u Spomen kući Svetozara Čorovića da bi književnu ostavštinu poznatih mostarskih književnika sistematizirala, obradila i prezentirala široj javnosti. Zanimala se za književnu prošlost mostarskoga književnog kruga, zanimala se za mostarska kulturna društva kao i za povijest tiskarstva u Hercegovini. Na njezin poticaj stara kuća književnika Svetozara Čorovića u kojoj je smjestila odjel književnosti napravila je stalne postave: *Život i djelo Alekse Šantića*, *Život i djelo Hamze Hume*, *Spomen soba Svetozara Čorovića*, *Spomen soba Alekse Šantića*, *Tiskarsko-izdavačka djelatnost Mostara od 1872. do 1941. god.*

Rava Kolak pravila je povremene tematske postave. Na njezin poticaj započela je književna manifestacija *Šantićeve večeri poezije* koja je svake godine okupljala književnike Mostara, Hercegovine i cijele bivše Jugoslavije. Također je pratila književne manifestacije: *Slovo Gorčina u Stocu*, *Trebinjske večeri poezije* u Trebinju i *Šimićeve susrete* u Drinovcima i Grudama.

Odjel književnosti Muzeja Hercegovine u Mostaru postao je mjestom okupljanja brojnih kulturnih stvaratelja i ljubitelja pisane riječi. Posjećivali su ga književnici, umjetnici, akademici, studenti, đaci kao i svi ostali ljudi s različitim strukama, zvanjima i znanjima, a bilo je i onih običnih malih ljudi koji znaju iskonski uživati u lijepome. U spomenutom Odjelu mogao se osjetiti dah prošlosti Mostara, naučiti mnogo, pronaći materijale potrebne za izradu maturalnih radnji, magistarskih i doktorskih teza ili jednostavno bilo je moguće osluškivati šum Neretve i osjetiti onu neobjasnjavivu privlačnost grada Mostara. Ono što su posjetitelji i prijatelji dobivali, ono što su odnosili u svojim srcima i dušama, bilo je najveće Ravino bogatstvo i nagrada za sav rad što ga je uložila u to velebno kulturološko djelo te njezina ljubav koju je osjećala prema Mostaru i Hercegovini do posljednjega dana života.

Ivan Kordić